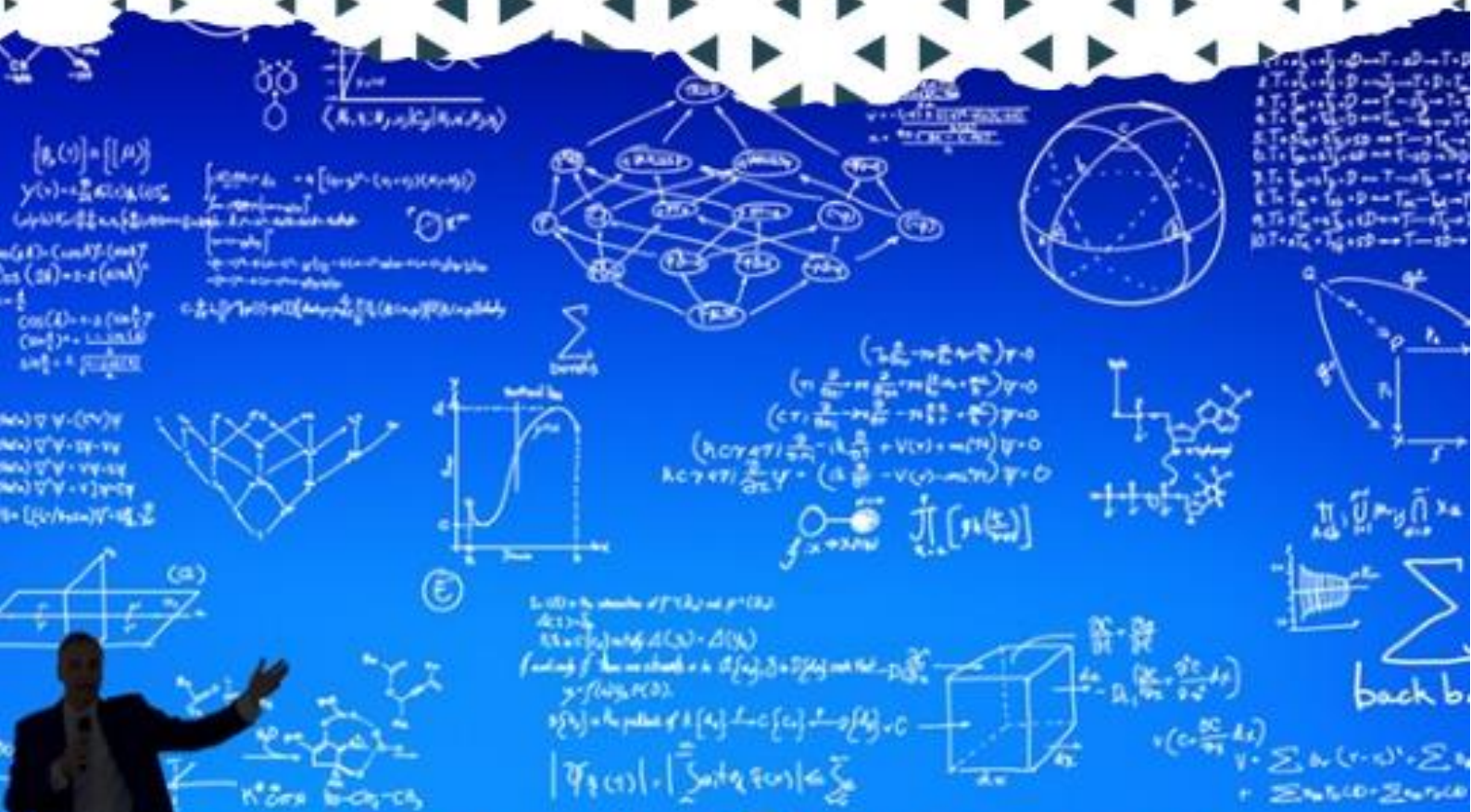

ZAMONAVIY ILM-FAN VA TA'LIM: MUAMMO VA YECHIMLAR ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

Google Scholar zenodo OpenAIRE

+998945668868
<https://innoworld.net>

2025

INNOVATIVE WORLD

«INNOVATIVE WORLD» ILMIY TADQIQOTLARNI QO'LLAB-
QUVVATLASH MARKAZI

«ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOTLAR: MUAMMO VA
YECHIMLAR» NOMLI 2025-YIL № 2-SONLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI

ILMIY-ONLAYN KONFERENSIYA TO'PLAMI
СБОРНИК НАУЧНЫХ-ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЙ
SCIENTIFIC-ONLINE CONFERENCE COLLECTION

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

innoworld.net

OLIV TA'LIM TALABALARIDA DIDAKTIK KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH UCHUN ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Ho'jamberdiyeva Fotima Ne'matovna
ADPI Boshlang'ich ta'lim stajyor o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi oliy ta'lim talabalarida didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati tahlil qilinadi. Tezisdagi, zamonaviy texnologiyalar, masalan, interaktiv platformalar, virtual va kengaytirilgan haqiqat, adaptiv o'qitish tizimlari va boshqa innovatsion vositalar orqali ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va o'quv materiallarini individual tarzda taqdim etish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Didaktik kompetensiyalarni rivojlantirish uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'qituvchilarga ta'limni individual va interaktiv tarzda o'tkazish imkonini beradi hamda talabalarning mustaqil fikrlash va o'rganish jarayonidagi faolligini oshiradi.

Kalit so'zlar: Didaktik kompetensiyalar, zamonaviy texnologiyalar, interaktiv o'qitish, virtual haqiqat, pedagogik metodlar.

Аннотация: В данной работе анализируется использование современных технологий для развития дидактических компетенций у студентов высших учебных заведений. Рассматриваются возможности применения таких технологий, как интерактивные платформы, виртуальная и дополненная реальность, адаптивное обучение и другие инновационные средства для эффективной организации учебного процесса, повышения мотивации студентов и индивидуализации учебных материалов. Использование современных технологий в обучении позволяет преподавателям проводить занятия более интерактивно и индивидуально, а также повышать активность студентов и развивать их навыки самостоятельного мышления и обучения. Работа также выделяет методологические основы и практическую значимость применения современных технологий в образовательном процессе.

Ключевые слова: дидактические компетенции, современные технологии, высшее образование, интерактивное обучение, виртуальная реальность, дополненная реальность, адаптивное обучение, инновационные методы.

Annotation: This thesis analyzes the use of modern technologies for developing didactic competencies among higher education students. It explores the potential of technologies such as interactive platforms, virtual reality, augmented reality, adaptive learning, and other innovative tools to effectively organize the learning process, enhance student motivation, and

individualize learning materials. The application of modern technologies in education allows instructors to conduct lessons in a more interactive and personalized manner, while also increasing student engagement and developing their independent thinking and learning skills. The thesis also highlights the methodological foundations and practical significance of applying modern technologies in the educational process.

Keywords: didactic competencies, modern technologies, higher education, interactive learning, virtual reality, augmented reality, adaptive learning, innovative methods.

Zamonaviy ta'lim tizimi talabalar uchun ta'limni yanada sifatli va samarali qilishni maqsad qiladi. Oliy ta'limda didaktik kompetensiyalarni rivojlantirish masalasi, pedagogik metodlarni takomillashtirish va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish orqali o'quv jarayonini innovatsion usullarda qo'llashni o'z ichiga oladi. Didaktik kompetensiyalar, o'qituvchilarning o'quv jarayonini tashkil etishdagi qobiliyatlarini ifodalovchi asosiy ko'nikmalarni anglatadi. Zamonaviy texnologiyalar esa o'quvchilarga yangi bilimlarni o'rganish va o'zlashtirishda yordam berish bilan birga, ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Ushbu tezisda, zamonaviy texnologiyalarni didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishda qanday qo'llanishi va ularning ta'lim jarayoniga qanday ta'sir qilishini tahlil qilish maqsad qilingan[1].

Zamonaviy Texnologiyalar Va Didaktik Kompetensiyalar.

Didaktik kompetensiyalar – bu o'qituvchilarning o'quv jarayonini tashkil etish va boshqarishdagi malakalari, bilim va ko'nikmalarini o'z ichiga oladi. Bu kompetensiyalar o'qituvchining talabalarga bilimni taqdim etish usullari, o'quv jarayonini rejalashtirish, ta'lim metodlarini tanlash va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Zamonaviy texnologiyalar, o'quvchilarni o'rganish jarayonida faollashtirish, o'quv jarayonini individuallashtirish va o'rganish sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'limning asosiy jihatlari quyidagilar orqali rivojlanadi:

Interaktiv darslar: Elektron ta'lim platformalari, masofaviy ta'lim tizimlari, mobil ilovalar o'quvchilarga ta'lim materiallarini interaktiv tarzda taqdim etishga imkon beradi. Bu, o'quvchilarni ta'lim jarayoniga faol jalb qilish imkoniyatini yaratadi. Masalan, Moodle, Google Classroom kabi platformalar o'qituvchilar va talabalarga o'quv materiallari, topshiriqlar, testlar va muhokamalarni onlayn tarzda amalga oshirish imkonini beradi.

Virtual va kengaytirilgan haqiqat: Virtual (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) texnologiyalari, o'quvchilarga ilmiy tushunchalarni amaliy ravishda ko'rish va o'rganish imkonini beradi. Masalan, biologiya, fizika yoki kimyo kabi fanlarda o'quvchilar o'rgatish materiallarini 3D formatda ko'rish orqali yanada samarali o'rganishlari mumkin. Bu texnologiyalar, talabalar uchun o'rganish jarayonini qiziqarli va interaktiv qiladi.

O'qitishning moslashuvchanligi: Zamonaviy texnologiyalar yordamida o'quv jarayoni o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashtirilishi

mumkin. Bu esa o'quvchilarning o'z-o'zini boshqarish va o'rganish jarayonida faolligini oshiradi. Masalan, adaptive learning texnologiyalari, talabanning bilish darajasini doimiy ravishda tahlil qilib, unga moslashtirilgan o'quv materiallarini taqdim etadi[2].

Zamonaviy Texnologiyalarni Didaktik Kompetensiyalarni Rivojlantirishda Qo'llashning Asosiy Afzalliklari.

O'quvchilarni faollashtirish: Texnologiyalar yordamida o'quvchilarni faollashtirish va ularning mustaqil ishlash qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. Masalan, onlayn o'yinlar, simulatsiyalar va testlar o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, o'rganish jarayonida yanada ko'proq ishtirok etishga undaydi.

1. O'quv jarayonini individualizatsiya qilish: Zamonaviy texnologiyalar yordamida har bir talabaga uning individual ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos keladigan ta'lim materiallari taqdim etiladi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning o'rganish samaradorligini oshiradi va ularning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

2. O'qituvchilarning didaktik kompetensiyalarini oshirish: O'qituvchilar zamonaviy texnologiyalar yordamida darsni yanada interaktiv va samarali tashkil etadilar. Ular o'quvchilarga yangi metodlar va yondashuvlarni o'rgatishda innovatsion texnologiyalardan foydalanadilar, bu esa o'quv jarayonining sifatini yaxshilaydi.

Ko'p ma'lumotlardan foydalanish: Zamonaviy texnologiyalar yordamida o'qituvchi va talabalar turli xil manbalardan ma'lumot olish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu, ta'limni yanada boyitadi va o'quvchilarning umumiy bilim doirasini kengaytiradi[3].

Zamonaviy Texnologiyalarning Oliy Ta'limda Samaradorligini Baholash Zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga qo'llash, o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, ularning faolligini oshirish va o'rganish motivatsiyasini kuchaytirishga yordam beradi. Biroq, texnologiyalarni muvaffaqiyatli qo'llash uchun o'qituvchilarni texnologik tayyorgarlikdan o'tkazish, shuningdek, o'quvchilarning ehtiyojlarini to'g'ri tahlil qilish zarur[4].

Xulosa qilib aytganda zamonaviy texnologiyalarni o'qitish jarayoniga joriy etish, didaktik kompetensiyalarni rivojlantirish uchun samarali vosita bo'lishi mumkin. O'qituvchilarni yangi texnologiyalardan foydalanishga tayyorlash, o'quvchilarni ta'lim jarayoniga faol jalb qilish va o'rganish sifatini oshirishga imkon yaratadi. Bu jarayonda innovatsion texnologiyalar ta'lim tizimining sifatini oshirish va talabalar uchun yanada samarali o'quv muhiti yaratish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Shunday qilib, zamonaviy texnologiyalarni ta'limda joriy etish, o'quvchilarni faollashtirish, ularning mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish va o'rganish jarayonining sifatini oshirishda katta ahamiyatga ega. Ta'lim jarayonini zamonaviy texnologiyalar asosida takomillashtirish, oliy ta'lim tizimining sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Kobzareva, T. A. (2019). Didaktika: nazariya va amaliyot. Tashkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti.
2. Kulikov, A. S. (2021). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va innovatsiyalar. Moskva: Pedagogika nashriyoti.
3. Javadova, N. B. (2020). Oliy ta'limda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash: uslubiy qo'llanma. Toshkent: O'zbekiston davlat pedagogika universiteti.
4. Dastanova, G. Z., & Karimova, S. K. (2021). Ta'limda interaktiv metodlar va texnologiyalar. Tashkent: "O'qituvchi" nashriyoti.

